

Motion till riksdagen 2021/22:3647

av **Marie-Louise Hänel Sandström och Sofia Westergren**
(båda M)

Tobaksfri skoltid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av lagen om rökfri skolgård i syfte att skapa en tobaksfri skoltid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagsläget använder ca 30 procent av landets gymnasieelever i årskurs 2 någon form av traditionell tobak. Därutöver uppger närmare fyra av tio att de någon gång testat e-cigarett, och en femtedel uppger att de har testat vitt snus. Nio av tio tillfrågade 14–18-åringar uppger ”kompisars påverkan” som främsta anledning till att börja röka. Även i fråga om nya tobaksprodukter toppar ”kompisars påverkan” listan över tänkbara orsaker till att testa. Det innebär att om ingen använde tobak synligt under skoltid skulle heller ingen känna pressen att börja. Det är också den mest troliga förklaringen till att åtta av tio elever själva vill ha en tobaksfri skoltid, just för att slippa känna pressen att testa något som man egentligen inte vill.

Lagen om rökfri skolgård infördes 1994. Det är nu hög tid att den uppgraderas så att den dels inkluderar samtliga hälsoskadliga och beroendeframkallande tobaksprodukter, dels råder bot på den gränsdragningsproblematik som ”skolgården” utgör.

Många rektorer och lärare vittnar om hur svårt det är att hindra elever från att röka på rasten, då detta enligt lag är fullt tillåtet i direkt anslutning till skolans entré. På vissa skolgårdar har man målat upp en gräns och tillåter rökning hela vägen fram till skolans ytterdörr. Många innerstadsskolor saknar dessutom helt eller delvis skolgård och där blir rökningen helt tillåten i direkt anslutning till skolan.

Sverige är numera det enda landet i Norden som tillåter tobak under lektionstid. Snuset förekommer fritt i många klassrum, och okunskapen om nikotinets inverkan på den unga hjärnan och den kognitiva förmågan är skrämmande.

Enligt FN:s barnkonvention och WHO:s tobakskonvention har alla barn rätt till en god hälsa och att få ta del av den information som främjar ett hälsosamt liv. Här underpresterar Sverige grovt då elever tillåts använda tobak under skoltid och även i hög grad undanhålls viktig information som kan motivera till ett tobaksfritt liv. Färre än hälften av tillfrågade 14–18-åringar uppger att de fått ingående information om tobak i skolan.

För att skydda barn och unga från att exponeras för tobak under skoltiden bör det göras en översyn av lagen om en rökfri skolgård i syfte att skapa en tobaksfri skoltid.

Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Sofia Westergren (M)